Črnogorci pa še nimajo Skadra. Kralj Nikolaj je že odpotoval v Grudo, da vodi obleganje skadrskega mesta. Črnogorci nameravajo napasti Skader z vso odločnostjo, in sicer s pomočjo srbske artilerije. Rusija je poslala Črnogorcem na skrivnem žito, Italija pa baje topove. Veliko brzostrelnih topov čaka pred Skadrom na povelje, da začnejo sipati ogenj na turško posadko v Skadru.

Srbom se godi sedaj najboljše. Svojo nalogo so dovršili in sedaj imajo le zavezniško dolžnost, da pomagajo drugim.

V turškem taboru pri Čataldži.

Iz Carigrada se poroča o velikih nemirih in pobojih, ki so se vršili pretečeni petek in soboto med turškimi četami pri Čataldži. Cela turška armada ob Čataldži je razburjena in razdeljena v dva tabora. Nižji častniki in del vojaštva se zavzema za mladoturke, generali in artilerija pa so pristaši vojaške „lige“ (zveze), ki hoče maščevati umor bivšega poveljnika Nazim-paše. Ta liga zahteva, da se morilci Nazim-paše ustrele. Vojaška liga je poslala velikemu vezirju Šefket-paši odposlanstvo, katero je zahtevalo za umor Nazim-paše zadoščenje s tem, da se naj takoj začne vojska. Če pa se prepusti Odrin Bolgarom, bo čataldška armada brez ozira na sovražnika korakala proti Carigradu in pobila mladoturke. Enver-beg je sam odpotoval proti Čataldži, a se je moral vrniti, ker so mu vojaki grozili. Ž njim vred se je pripeljalo v Carigrad 40 voz ranjenih in bolnih častnikov in vojakov, ki so postali žrtve krvavih medsebojnih bojev med Turki pri Čataldži v petek in soboto. Mladoturška vlada je sedaj v hudih škripcih. Ako ne odneha nasproti Bolgarom, se začne vojska, ako pa popusti, kakor ji prigovarjajo velesile, bodo izbruhnili doma in posebno med armado, resni nemiri. Vojaška liga prireja javne shode proti nov, vladi. Ob takih razmerah je res težko misliti na kake uspehe turške vojske. Enver-beg bo prišel kot vojaški izvedenec k turškemu poslaništvu v Berolin, kjer je bil že priđeljen, predno je odšel v vojsko v Tripolitaniji. Pokazal je baje v Berolinu velike diplomaške zmožnosti.

Avstrijski cesar ruskemu carju.

Te dni odpotuje podpolkovnik princ Hohenlohe v Petrograd, da izroči carju lastnoročno pismo našega cesarja Franca Jožefa. Vsebina cesarjevega pisma še ni objavljena, vendar se v poučenih krogih zatrjuje, da obsega to pismo veselo zatrdilo, da sta se avstrijska in ruska vlada zbližali, da so sporna vprašanja v glavnem poravnana ter da je vojna nevarnost malodane odstranjena.

Rusija in Avstrija sta nekoliko popustili na Balkanu, da se je tako lažje izvršilo zbližanje. Govori se, da je sedaj Avstrija že voljna privoliti Črnogorcem Skader in da tudi glede mej Albanije ne bo delala Srbom več toliko skrbi. Na drugi strani pa je Rusija izjavila, da ne bo z orožjem podpirala srbskih želj. Glede Bolgarije se Rusija ni nič zavezala, vendar se misli, da še Rusija ne bo svoje armade poslala Bolgarom v pomoč.

Mi in Rusija.

Da je naš cesar odposlal princa Hohenlohe s posebnim pismom k ruskemu carju, je vzbudilo pozornost cele Evrope. Brezdvomno je to dokaz, da je naše razmerje do Rusije boljše, nego je bilo preteklo leto. Pravijo, da se je naš minister za zunanje zadeve, grof Berchtold, ves čas svojega službovanja trudil, da bi se ravno naše razmerje do Rusije, ki je bilo ob njegovem nastopu precej hladno, polagoma izpremenilo v prijateljstvo. V tem ga je zelo krepko podpirala Nemčija, katero od nekdaj boli, da je Rusija zvezana z nemško neprijateljico, Francijo, ne pa ž njo. Cel čas sedanjih napetih razmer dela Nemčija na to, da bi osamila (izolirala) Francijo. Zato je tudi njeno razmerje do Anglije vedno jasnejše in prijaznejše, na drugi strani pa je Nemčija vse storila, da zbliža Avstrijo in Rusijo. Odtujiti Franciji vse sedanje prijatelje, za tem se smotreno trudi nemška zunanja politika. Kdor je zasledoval diplomatski in časnikarski boj državnikov velikih evropskih držav v zadnjem času, je lahko videl, da sta se ves čas dvobojevali med seboj Francija in Nemčija za osamljenje. Koncem novembra in meseca decembra je izgledalo, da bo ostala Nemčija osamljena, kajti nobena tajnost ni bila, da je tedaj razmerje med Nemčijo in Avstrijo veliko trpelo, ker je Nemčija odločno odsvetovala Avstriji vojsko proti Srbiji. Ohlajenje do Nemčije je našim zunanjim politikom bila spodbuda, da so se še bolj pobrigali za prijateljstvo z Rusijo, tem bolj, ko je tudi Rumunija začela hoditi svoja pota ter se ni več naslanjala edino na Avstrijo in Nemčijo, ampak se je sprijaznila tudi z Rusijo in Turčijo. Dejstvo pač je, da smo mi trenotno z Rusijo res v prijateljskem razmerju. Kako dolgo bo to trajalo, sam Bog ve, kajti sedaj se prijateljstva hitro sklepajo, a ravno tako naglo razdirajo.

Razmerje med velesilami.

Za razumevanje sedanjih političnih dogodkov je potrebno, da vsakdo ve, kakšno je trenotno razmerje med velesilami. Avstrija, Nemčija in Italija so zvezane med seboj (trozveza, tripelaliansa) ter so zavezane, da se podpirajo, ako so od sovražnika napadene. Istotako so zvezane in zavezane med seboj Rusija, Anglija in Francija (prijateljstvo treh, tripelantanta). V sedanjem boju na Balkanu je bila tripelaliansa bolj prijazna Turkom. Zato je zahtevala, da se ustanovi Albanija ter s tem oškoduje Srbija in Grkija. Le z Bolgari si je tripelaliansa dobra, ker se sumi, da ima Bolgarija tajno zvezo z Avstrijo že za bodočnost. Tripelantanta je stala odločno ob strani Slovanom ter zahtevala z vso silo, da Turčija odstopi Bolgarom Odrin. Za Albanijo ni navdušena, vendar boja s tripelalianso radi tega ne mara, zato pa skrbi, da bi Albanija izpadla kolikor mogoče majhna. Obe trozvezi sta delali ves čas dogodkov tudi na to, da druga drugo razbije. Anglija in Rusija sta se trudili, da se ohladi razmerje med Avstrijo in Nemčijo. To se jima je tudi precej posrečilo, kajti nemški cesar se je izjavil, da mi preveč rožljamo s sabljo proti Srbiji in da nam ne bo pomagal. Od tistega časa je Avstrija Srbiji nekoliko bolj prijazna. Francija je delala v Italiji proti nam ter skušala odcepiti Italijo od trozveze, toda Italija se vendar ni dala odriniti, to pa radi Albanije, kjer delata z Avstrijo skupaj. Toda tudi tripelaliansa ni bila brez dela. Avstrijo je najbolj oviralo, da si ni upala lani osvojiti Srbije in razdeliti, ker je Rusija stala oborožena ob gališki meji. Zato je delala naša država na to, da si pridobi hudega ruskega strica. Podpirala nas je v tem Nemčija, ki bi rada Rusijo odcepila od Francije. Nemčija pa je delala tudi v Angliji, da si jo pridobi, kajti pomorska bitka Nemčije z Anglijo bi vendar lahko postala tudi za Nemce nevarna, potem pa tudi, ker Nemčija ne prenaša, da bi si bili Angleži samo dobri s Francozi. Tako še sicer obstoji tripelaliansa in tripelantanta, toda mine so položene, in ni izključeno, da se sedanje zveze razdružijo ter drugače sestavijo. Na eni strani bi stale Italija in Francija, na drugi Avstrija, Nemčija in Rusija, a Anglija bi bila vsem prijazna ter delala najboljše politične kupčije.

Naše Posavje.

Tužno doni vojna tromba na Balkanu. Stotine fantov in mož je moralo zapustiti svoje domove in svojce, da se odzove klicu očetnjave in s svojim življenjem, orožjem in pogumom varuje svojo domovino pred njenimi sovražniki.

Ako primerjamo razmere naše zelene kmečke Spodnje Štajerske, zlasti tu doli ob meji v našem Posavju, z državami, ki z bajoneti in topovi zasledujejo svoje zadače, spre vidimo, da je skrajni čas, da se odzovemo kričeči potrebi in se tudi mi Posavci zbiramo pod zvoki vojne trombe pod bojno zastavo, da z lastno močjo zastavimo krasno posavsko ozemlje pred ugrabljivimi tujci-izdajalci, ki hočejo udreti v naše kmečke trdnjave, da tu sejejo vihar, sovraštvo, in nam pretijo ugrabiti naše domovje. Če tudi smo potisnjeni v obmejni kot, se nam sicer ni bati, da nas iznenadijo sovražni izpadi preko meje. Zlasti ob Savi smo do cela varni, ker nas ščiti sosednja kranjska kmečka trdnjava, ki se združena v celi deželi, krasno razvija, cvete in rase. Tudi preko Sotle s Hrvatske ne prihaja nevarnost, dokler nas naši bratje Hrvati čuvajo s svojimi junaškimi prsi pred nenasitnostjo madžaronov. Te okolnosti upoštevajoč, bi človek nehote vskliknil: Blagor tebi, ki te obdajajo prijatelji, tebi cvete blagostanje, mir in sreča. In morda je ravno ta sladka zavest glavni vzrok, da leži naše Posavje nezastraženo, da so širom odprta vrata vsakovrstnim prekucuhom, ki naše mirno ljudstvo begajo, ščuvajo in izkoriščajo. Menda pa je tudi vzrok ta, ker ni nikogar, ki bi dvignil našo kmečko zastavo, zbral trdno kmečko vojno armado, ki naj bi izčistila Posavje teh naših škodljivcev in zatiralcev, katerih zadnje čase kar mrgoli med ljudstvom, da ga zapeljujejo na nasprotna pota, hujskajo soseda nad soseda, brata nad brata, obljubljajo zlate gradove, njih glavni namen pa je, da zanetijo sovraštvo in razpor v naše kmečke vrste, da razlutijo vihar, v katerem menijo neopaženo oropati naše svetinje, naš blagor, naše Posavje.

Gotovo bolj kot v celem slovenskem delu Štajerske, je od skupnih in dogovorjenih nasprotnikov ogroženo naše Posavje. Tukaj bolj kot v kateri koli kmečki okolici uspešno stezajo socialni demokratje svoje prste. In bolj kot drugje se redijo na račun naše potrpežljivosti razni liberalni agenti — ljubljenci in zavezniki nemškutarjev, kateri so se zadnje čase začeli vtihotapljati v naše tabore in se šopiriti s pavovim perjem. In naše kmečko katoliško misleče ljudstvo — spi! Ono se ne zaveda nevarnosti, ki preti spečim, ne vidi zanjke, v katero ga hočejo vjeti našemljeni „kmečki prijatelji“, da ga zvežejo, zasužnijo in spremene lepo kmečko Posavje v nemškutarsko-liberalno-socijski tabor.

Posavci, še je čas, da se zdramimo, da stremo verige, namenjene za nas, da zatremo gada v njegovi zalegi, dokler ne dvigne svojega strupa. Na noge kmetje in njega prijatelji, vstanimo in se otresimo jarma, ki nam ga hočejo naprtiti združeni sovragi. Dovolj je že našega potrpljenja in prizanašanja napram tistim, ki nas zatirajo, ki s potuhnjenim hinavstvom izdajajo in teptajo naše kmečke ideje. Saj je v našem Posavju dovolj navdušenih in zavednih mož ter mladeničev, treba je le poguma, in naše trdnjave ne bodo več izginjale v žrelo sovragov. Če tudi se nam bližajo kot priliznjeni „najboljši prijatelji“ v nemškutarski, socijski in liberalni (kar danes pomenja eno in isto) obleki, pokažite jim duri, povejte jim, da med nami ni prostora za-nje, da naše kmečko, že dovolj stiskano ljudstvo, ne bo postalo prostovoljni suženj raznih privandrancev.

Žalostno, a resnično je, da je ravno v današnjih časih, ko so razne nadloge in bremena reden gost našega kmečkega ljudstva, ki ga stiskajo in gulijo, kmet sam neposredno kriv, da se nam razen vsega, kar smo že izgubili, hoče odvzeti in zasužnjiti še to edino, kar imamo še davka prosto, naše politično mišljenje. In morda se ravno v našem Posavju najbolj občuti kuga, ki jo širijo razni umazani listi med kmečkimi sloji. Človek si niti ne more predstavljati, da se nahaja kje toliko kmečkega ljudstva, ki bi bilo tako zaslepljeno, da ima za najsvetejši evangelij vse socialno-demokraške čenčarije in bi bilo za socijske, kmečkemu stanu, torej sebi nasprotujoče nazore, tako navdušeno kot ravno v nekaterih delih našega Posavja. Tega pa se nasprotniki tudi zavedajo in postajajo čim dalje predrznejši.

Na vseh javnih prostorih, uradih, kolodvorih i. t. d. se sliši od uradnikov in drugih robantanje nad „klerikalci“, seveda, kakor sem že omenil, le na račun naše potrpežljivosti, ki pa postaja že izčrpana. Docela predrzni so celo taki, kateri bi se naj zahvalili, da žive od našega ljudstva, ki jim nosi svoje groše v njih trgovine, gostilne, obrti, ki žive ob gotovi plači našega ljudstva. Svojo hvaležnost za to pa pokažejo s tem, da nas črnijo in zasmehujejo. Te ljudi si pač moramo natančneje zapomniti in se jih ogibati. Kakor hitro bo mera našega potrpljenja polna, bodo utihnile tudi strune nasprotnikov, katerim je pač še dobro v spominu, da jim ne pomaga nobeno hinavstvo in združena nepoštena sredstva, ako se naša kmečka volja obrne proti njim.

Naj bo torej naloga vsakega pristaša zelene zastave Slovenske kmečke zveze, da zbira okrog sebe junaško četo, ki naj neustrašeno z orožjem naše kmečke zavednosti stopa v boj proti izkoriščevalcem in zasramovalcem kmečkega stanu. Le ako bomo pripravljeni in čuječi stali na straži, ako bomo vsakemu privandrancu temeljito preiskali politične žepe, ako bomo vedeli ceniti moč naše zmagovite kmečke armade in ne uklanjati vratu pred vsakim tujcem, tedaj se nam ni bati, da izgine naše Posavje, pač pa se mora isto povzdigniti v nedostopno kmečko trdnjavo, v katero bodo zastonj butali sovražni peneči se valovi. Vsakdo naj se spomni na besede: „Ugrabijo nas lahko speče, a ne bodo nas bedečih“.

Politični ogled.

— **Naš cesar** Franc Jožef je sedaj v rodovini Habsburžanov najstarejši. Do sedaj je bil pred dnevi umrli nadvojvoda Rajner. Le malo moških Habsburžanov doseže tako lepo starost kot naš cesar.

— **V Celovcu** so Nemci zopet enkrat Slovencem pokazali svojo visoko oliko. Celovški Slovenci so imeli veselico in Nemci so prihiteli pred gostilno ter na dohajajoče slovenske goste kričali, pljuvali in jih suvali. Moramo reči, da nas taki blazni izbruhi Nemcev v srcu vedno veselijo; kajti četudi so neprijetni za one, na katere se izlivajo, vendar so dokaz, kako malo pameti in kako veliko surovosti imajo naši ljubi sosedje v boju proti nam. S kamenjem, pljuvanjem in šnopsarsko steklenico prihajajo nad nas. Toda tako se narodi ne ugonabljajo. V treznem delu le je napredek in obstanek.

— **Madžare** začnejo polagoma tudi na Dunaju spoznavati. Najprej so vse storili, da odtujijo Hrvate državi. Pustili so leta in leta Khuena na Hrvaškem, da se je obogatel in uganjal svoje khuenovščine. Njegovih dejanj še ni bilo dovolj, zato so poslali Čuvaja, da je dopolnil, na kar je Khuen pozabil. Vsa Hrvaška je nesrečna in vzdihuje, ker se ji godijo tako velike in mnogoštevilne krivice. Sedaj pa isti Madžari puntajo z nasiljem in krivico madžarsko ljudstvo samo. Znano je, s kako surovostjo je vlada Lukač—Tisa—Khuen nastopala proti opoziciji v zbornici. Sedaj hoče kmetom in delavcem po novem volilnem redu na zvit način vzeti volilno pravico. Na papirju jo bodo sicer imeli, a v istini ne. Kako te lopovščine vplivajo na madžarsko ljudstvo, nam pove dogodek, da se je ustanovila in da napreduje republikanska stranka.

— **V nemškem državnem zboru** se je državnemu kanclarju izrekla nezaupnica, ker zatira Poljake z znanim razlastilnim zakonom. Glasovali so za nezaupnico katoliški centrum in socialni demokratje, liberalci pa ne. Za svobodo odpirajo usta kakor pri nas, a so za krivico in tlačenje.

— **Italijanski katoliki,** to se pravi isti, ki tudi v javnem življenju povdarjajo potrebo katoličanstva, se v zadnjem času zopet živahnejše gibljejo in zanimajo za vsa politična vprašanja. Grof della Torre, predsednik združenih katoliških društev, je pred kratkim proglasil na velikem zborovanju program italijanskih katolikov, za katerega se bodo trudili v javnem življenju, da ga uresničijo. Ta program sestoji v teh-le točkah: Svoboda in neodvisnost sv. Očeta, svoboda šole, ki je sedaj v framasonskih rokah, in krepko socialno delovanje med krščanskim ljudstvom. Ta program je gotovo proglašen z vednostjo sv. Očeta in zato je pomembno, da se v njem naglaša večja potreba za socialno delovanje med ljudstvom.

— **Na Francoskem** se je za časa verskega boja proti katoliški cerkvi veliko govorilo o napredku in prosveti, kadar bo strta „farška“ moč. In v imenu napredka in prosvete so ropali in zapirali cerkve, izganjali duhovnike in redovnike, prepovedali katoliške šole in dobrodelne zavode, iz bolnišnic nagnali usmiljenke, in vse je čakalo, da sedaj nastopi zlata doba, kajti prokleti farji niso imeli več nobene moči. Toda kmalu so se začele ljudem odpirati oči o tej zlati dobi. Tudi naprednjaki dobivajo kurjo polt, če opazujejo sadove farške gonje. Nova doba se pozna seveda najbolj in najprej po otrokih. Po francoskih mestih mrgoli na ulicah zanemarjenih otrok, ki beračijo in nadlegujejo ljudi. Ni več sester-redovnic in očetov-redovnikov, da bi se pobrigali za zapuščene. Državne

šole so slabo obiskane. Stariši in otroci se ne brigajo mnogo za postavo, ki določa obvezno obiskovanje šole. Za duševno zaostale in nravno pokvarjene otroke se sploh nihče ne briga več. Število nravno pokvarjenih raste vsled tega strahovito, a duševno zaostalih otrok, ki ne obiskujejo nobene šole, je sedaj v Franciji 14.000. To je delo francoskih naprednjakov in ubijalcev klerikalnega zmaja.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

9. nedelja: 1 postna; Ciril, škof.
10. pondeljek: Solastika devica.
11. torek: Adolf, škof; Deziderij.
12. sreda: † Kvatre.
13 četrtek: Katarina od R.
14. petek: † Kvatre; Valentin.
15. sobota: † Kvatre. Faustin.

* **Pastirski list** našega prevzvišenega knezoškofa razpravlja o stanovitni porabi in trajnem vživanju v evharističnem letu 1912 dozorelih sadov in o 1600letnem jubileju rešitve sv. cerkve iz paganskega preganjanja po svetovnoznanem milanskem odloku l. 313.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Jožef Kunej, župnik na Zgornji Ponikvi, je stopil v pokoj. — Č. g. Hubert Rant, c. in kr. vojaški kurat, je prestavljen iz Oseka v Maribor.

* **Cesarjev telesni zdravnik** dr. Kerzl, ki je tudi že star 72 let in je zaveden Čeh, je zbolel na gnojnem vnetju srednjega ušesa ter se je moral dati operirati. Bolnik je operacijo dobro prestal, vendar je njegovo stanje resno. Cesar si da večkrat na dan poročati, kako se mu godi.

* **† Kardinal-knezoškof dr. Nagl.** Na Dunaju je v torek, dne 4. februarja, ob ¾ na 1. uro zjutraj umrl kardinal in dunajski knezoškof dr. Nagl. Ob smrtni postelji so bili navzoči: podškof dr. Pfluger, spovednik rajnega, provincial Weimann, zdravnik, mati, sestra in nečakinja rajnega kardinala. O zadnjih urah umrlega kardinala se poroča: V pondeljek popoldne je sprejel kardinal sveto popotnico. Nato je prosil svojo staro mater, naj ga blagoslovi. Starka je to storila, on pa jo je zahvalil in vsem dejal, kako dobro mater je imel in kako Boga do zadnjega trenotka hvali, da mu je dal tako mater. Vsi navzoči so jokali. Ko je zdravnik naznanil, da je nastopila smrt, je pomožni škof dr. Pfluger začel opravljati molitve za umrle, sestre pa, ki so zdravniku stregle, so rajniku poleg sv. razpela in rožnega venca potisnile v sklenjeni roki tudi svež cvet od krasne rože, ki jo je par dni prej nadvojvodinja Marija Terezija sama prinesla bolniku. O smrti so takoj obvestili cesarja in prestolonaslednika. Pogreb se vrši v petek, dne 7. februarja popoldne.

* **Za spremembo** so začeli liberalci v svojih listih zopet enkrat poslance-kmete napadati ter jim očitati nezmožnost. Kmeta smatrajo liberalci zmožnega pač samo za volilnega voliča, sicer pa mu odrekajo vsako zmožnost. Po njih sodbi mora ostati kmet pri svojem plugu. Kar je več, za to se sme brigati le liberalni frakar. O učiteljskih plačah bodo naši deželni poslanci že znali zavzeti pravo stališče, mi trdimo samo, da je v sedanjih trdih časih neusmiljeno in protinarodno, zahtevati od ljudstva novih davkov, novih plačil. 2 milijona kron, to ni malenkost za deželo, ki pobira že 56% deželnih doklad. Liberalci vsled tega nimajo pravice, se hudovati, ako se hočejo vpeljati novi davki, kajti na eni strani zahtevati večjih plač, na drugi pa biti proti novim davkom, to je licemerska nepoštenost. Liberalec, ki zahteva višje plače, zahteva tudi nove davke za kmeta, obrtnika in trgovca.

* **Strah pred napredkom.** Kako radi slavijo liberalci napredek! Toda so tudi samo prazne besede. Kadar pa vidijo kje napredek, so proti njemu. Tako se je izvedelo, da so imeli jezuitje v Gradcu za svoje učenjaške poskuse brezžične brzojavne priprave (radiotelegrafične aparate). Joj, kako prasko so zagnali vsi za znanost navdušeni naprednjaki! To je nevarnost za državo, so kričali, in v par dneh so morale biti priprave zapečatene ter se ne smejo nadalje rabiti, dokler se ne razsodi, ali so res kaj nevarne. Nobene razsodbe pa ni treba za trditev, da so liberalci veliki prismojenci.

* **Priprosto kmečko ljudstvo** ima več smisla za narodno stvar kot slovenski liberalci. Liberalci, ki so pod komando celjskega dr. Kukovca, rujejo zadnji čas po svojih listih in na shodih proti našim slovenskim deželnim poslancem radi deželnozborske obstrukcije. Iz Dramelj pri Celju nam je pred kratkim pisal zaveden kmet: Ako še dozdaj ne bi bilo obstrukcije, morali bi jo naši poslanci sedaj začeti, da rešijo narodno čast slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem. Liberalcem pa, ki so se glede obstrukcije udinjali kot valpeti nenasitnih Nemcev, naj veljajo besede, ki so tukaj popolnoma na mestu: „Narodni izdajalci!“

* **Družba sv. Mohorja in učiteljstvo.** Somišljenik nam piše: Ker so liberalni listi sprožili to vprašanje glede Družbe sv. Mohorja in učiteljstva, ko je glasilo „Učiteljski Tovariš“ zapisal besne besede: „Noben značajen učitelj, nobena značajna učiteljica ne more, ne sme biti še nadalje ud Mohorjeve družbe“ (v 48. štev. od 29. XI. l. 1912), sem še odprl koledar in sem v imeniku iskal znane mi učitelje. Pa kaj najdem? Kjer je še količkaj dober šolski vodja, tam je družbenik on, šola in večina učiteljstva. Kjer pa je nadučitelj kak liberalen kričač ali pa nestalen, omahljiv mož, ki ima kakega liberalnega prenapetneža za učitelja, tam pa učiteljstva ne najdeš med družbeniki. Tako je pri nas.. Z nadučiteljem imamo 3 učitelje, pa nobeden ni ud Družbe sv. Mohorja in jih tudi ne vidiš celo leto v cerkvi, razun kadar morajo priti, to je ob šolskih prilikah. Za Božič in Veliko noč se poniža v cerkev tudi g. nadučitelj. Ti že dosedaj niso v Mohorjevi družbi. Teh še ni odbila dr. Pregeljeva povest: „Zaslepljeni in oteti“, na katero so se liberalni učitelji zelo hudovali, ampak ti niso udje vsled že dolgoletnih hujskarij v učiteljskih družbah, zlasti pa še v nekaterih krajih na učiteljskih zborovanjih. Čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ nasvetujem, naj vzamejo v roke zadnji „Koledar družbe sv. Mohorja“ in naj vsaj v svoji domači fari pregledajo imenik. Če ne bodo domačega učiteljstva nasli med družabniki, potem pa že vedo, kako je.

* **Zopet vzgledno nemško-nacionalno gospodarstvo.** V Gradcu je prišla na svetlo zopet neka zelo žalostna zadeva. Ravnatelj nemških mestnih gledališč, Julij Grevenberg, je tako „vzgledno“ po vzorcu drugih nemških nacionalcev gospodaril, da je napravil nepokritega dolga okrog 180.000 K. Za ta gledališča je do letos prispevala dežela, za ceste pa ne, in potem pravi dr. Kukovec, da obstrukcija ni opravičena.

* **Kmetje in rokodelci.** Že večkrat smo opozarjali, kako sta kmet in rokodelec na deželi vezana drug na drugega. Čim boljše se godi kmetu, tem več dela in lepši zaslužek ima rokodelec. Kmetje imajo pa tudi dolžnost, da vsa rokodelska dela izročajo domačim rokodelcem in jim tako zagotovijo obstoj. V bližini trgov in mest se poslužujejo posestniki mnogokrat rokodelcev iz mesta, domači pa ostanejo brez dela in zaslužka. To dejstvo je tudi vzrok, da se najboljši rokodelci preselijo v mesta in trge, na deželi pa ostanejo le slabejši rokodelci. Ti so mogoče cenejši delavci, a njih delo je mnogokrat tudi manj vredno. Želeti bi torej bilo, da bi vladala med kmeti in rokodelci na deželi lepa zastopnost in vzajemnost, ki se naj kaže posebno s tem, da občujeta oba stanova prijateljski med seboj. Pohvalno moramo omeniti, da ima Kmečka zveza ravno med rokodelci na deželi mnogo odličnih pristašev, ki posebno ob volitvah kot agitatorji stojijo naši stranki zvesto ob strani.

* **Družba sv. Mohorja v Celovcu** stopa pred nas z novim vabilom za nabiranje udov Mohorjanov za l. 1913. Družba bo izdala letos „Koledar“ z zelo poučljivo vsebino in popolnim imenikom vseh udov. Vsi udje brez razlike bodo gotovo z veseljem brali izvirne slovenske „pravljice“, nič manj zanimiva in poučna bo v „Večernicah“ povest „Mlada Breda“, katere snov je vzeta iz ljudskega življenja. Č. g. kanonik in prof. dr. Jos. Gruden nam v 3. zvezku „Zgodovine slovenskega naroda“ živahno slika kulturno dobo srednjega veka. Letos obhajamo 1600letnico zmage krščanstva nad poganstvom. To junaško dobo prvih krščanskih vitezov nam slika č. g. prof. dr. J. E. Zore v knjigi: „V tem znamenju boš zmagal“. Kot 6. knjigo izda družba molitvenik „Krščanska mati“ za slovenske žene. Knjiga je jako poljudno pisana in polna lepih vzgojeslovnih naukov in vzgledov. Kot član se je treba zglasiti vsaj do 5. marca. Z Bogom na delo za narod!

Letošnji vojaški nabori se vrše: Maribor mesto 16. in 17. aprila, Maribor okolica: Ranče-Pesnica 18, 19., 21 in 22. aprila, Sv. Lenart v Slov. goricah 23. in 24., Račje 25. in 26. in Slov. Bistrica 28., 29. in 30. aprila, Radgona 1. in 3. in Cmurek 4., 5. in 6. marca. Celje mesto 1. aprila, Celje okolica 2., 3., 4. in 5., Šmarje 7. in 8., Laško 9., 10. in 11., Vransko 12. in 14., Mozirje 15. in 16. in Ljubno 17. aprila; Konjice 28., 29. in 30. aprila; Ljutomer 1. in 3. in Gornja Radgona 4. in 5. marca; Ptuj mesto 6. marca, Ptuj okolica 6., 7., 8., 10., 11. in 12., Ormož 13. in 14. in Rogatec 15. in 17. marca; Sevnica 18., Kozje 26. in 27. in Brežice 28., 29. in 31. marca; Šoštanj 18. in 19., Slovenjgradec 21., 22. in 23. in Marenberg 24., 25. in 26. aprila.

* **Domobranske orožne vaje l. 1913.** Rekrute in nadomestne rezervnike prično uriti dne 1. marca. Spomladanske orožne vaje bodo pri domobranskih polkih št. 3, 5 in 26 v dveh, pri polkih 4 in 27 v enem turnusu. Orožne vaje bodo trajale 4, 3 in 2 tedna. Vpokličejo se k orožnim vajam pri domobranskem polku št. 4 v Celovcu na 4 tedne 2. junija, na 3 tedne 7. junija in na 2 tedna 14. junija; pri 27. domobranskem polku (Ljubljana) na 4 tedne dne 14. aprila, na 3 tedne dne 29. aprila in na 2 tedna 6. majnika. Jesenske orožne vaje se vrše najbrže med 15. avgustom in 15. septembrom.

* **Zimsko čepico** iz volne bo upeljala avstrijska vojna uprava za častnike in moštvo.

* **Cesarskih manevrov** baje letos ne bo, ker so bili rezervisti vsled napetih političnih razmer večinoma že pod orožjem to leto ter se mnogo vadili. Potem pa se je treba ozirati tudi na denarne razmere, ki so letos vsepovsod tesne.

* **Kratek predpust.** V nedeljo, dne 2. februarja, se je v dunajskih cerkvah izvršilo 1200 porok, vrhu tega 207 srebrnih in 9 zlatih. Je pač kratek predpust!

* **Sneg.** Med tem, ko imamo pri nas letos zimo brez snega, pa v severnih deželah dan za dnevom sneži. Po vsej Češki je zapadel zadnje dni januarja debel sneg, tako, da tudi promet po železnicah mnogo trpi vsled sneženih zametov. V Krkonoših trpi prebivalstvo lakoto. Vsled balkanskih nemirov je zastala domača industrija, ki je prodajala svoje izdelke na Balkan. Med delavskimi sloji vlada velika revščina. — Tudi v Nemčiji je zapadel debel sneg. Močni sneženi viharji divjajo po Šleziji, Saksonskem in Ruskem.

* **Tržno poročilo.** Na dunajskem žitnem tržišču so cene v soboto, dne 1. februarja, zopet padle. Pšenica je bila za 5 vin., rž za 5—10, oves za 15 vin. pri 100 kg cenejši. Ječmen in koruza sta ostala trdna v ceni. — Tudi cena živini je zopet padla, in sicer za 1—2 K pri 100 kg žive teže. — Ker je bila lansko leto ajdina letina radi zgodnje slane zelo slaba, se je cena ajdovi moki zelo povzdignila in stane sedaj III. vrsta 40 vin., II. 44, I. pa do 52 vin. 1 kg. Mnogi mlinarji in trgovci so začeli mešati ajdovo moko z riževo, da bi napravili večji dobiček. V Ljubljani je bilo radi tega mešanja obsojenih več trgovcev, ker niso imeli označeno, da ni pristna ajdova moka. — V Trst je koncem l. 1912 došlo več vagonov pokvarjene koruze iz Amerike. Vlada je na pritisk velikih trgovcev dovolila, da se sme prodajati ta koruza za živinsko krmo. Nekateri trgovci pa so nato prodajali tudi moko iz te koruze. Vlada sedaj poizveduje za temi trgovci ter jih bo kaznovala.

* **„Naša Moč.“** V novem letu se ponaša ta list z izborno vsebino. Priporočamo ga vsem delavcem in prijateljem slovenskega delavstva ter želimo, da bi našel na Slovenskem Štajerju ne samo odjemalcev, ampak tudi dopisnikov. Izhaja v Ljubljani tedensko in stane letno 4 K.

* **Naše čitatelje** opozarjamo na članek „Za kmečke posle, dninarje, delavce in viničarje“ v današnjih „Gospodarskih Novicah“.

* **Vlč. župne urade** še enkrat nujno opozarjamo, da takoj pregledajo svojo zalogo rudečih spovednih listkov in v slučaju potrebe tiste gotovo vsaj do ponedeljka zjutraj naročijo, da se skupno z drugimi tiskajo, dokler je še rudeča barva v stroju. — Tiskarna sv. Cirila.

* **Nova knjiga.** V kratkem izide knjiga „Dragocen biseri“, ki jo je spisala Pepica Senica. Knjiga je namenjena naši slovenski mladini. Ker vsebuje zanimive točke glede političnega boja in naših mladinskih organizacij, je za mladino, oziroma mladeniške in dekliške zveze zelo pripravna. Zato priporočamo, da si jo naroči vsak zaveden slovenski mladenič in vsaka zavedna Slovenka. Knjiga se bo prodajala v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri pisateljici Pepici Senica v Šmarju pri Sevnici. Komad stane 50 vin. S poštnino 60 vin., 10 komadov K 5·20.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V soboto pred Svečnico popoldne je neki neznan hudobnež ukradel z Marijinega oltarja v baziliki Matere Milosti v kapelici pri stranskem vhodu zraven glavnega oltarja lep dragocen pozlačen križ, visok 81 cm. Razpelo je bilo vredno nad 200 K. Tat je ukradel tudi 2 zavesi pri zraven stoječi spovednici.

m **Kamnica.** Veselica se nam je ob precejšnji udeležbi precej dobro obnesla. Čeprav se je zbral cvet kamniškega posilinemštva pri Asingerju ter so se tam celo noč na plesišču vrteli in zijali neumne maškare, so vendar pošteni ljudje prišli k naši pošteni zabavi.

m **Št. Ilj** v Slov. gor. Veselica na pustno nedeljo v Slovenskem Domu se je dobro obnesla. Dvorana je bila zopet polna občinstva. Poučni govor je imel g. jurist Kodre, član društva „Zarja“. Igrali pa so tako lepo kot še pri nas nikoli. Igra ima za Št. Ilj in njegove prebivalce tako lep nauk: Ljubi domačo grudo, spoštuj svoj jezik, bodi odločen Slovenec in ne pajdaši se s tujci! Hvala vsem igralcem, vsem pevcem in g. organistu ter tamburašem iz Studencev, posebno pa gg. juristoma iz Gradca.

m **Sv. Marjeta** na Pesnici. V petek, dne 31. prosinca, smo spremljali ob izredno obilni udeležbi k poslednjemu počitku dekle Barbko Wolf, kmečko hčerko iz Roperč, ki je po dolgi, mučni bolezni, večkrat previdena s sv. zakramenti, v torek zvečer dne 28. m. m. mirno v Gospodu zaspala, stara še-le 23 let. V najlepšem cvetu mladosti jo je dohitela smrt. Ko so se ob odprtem grobu č. g. župnik v imenu vseh ravzočih poslovili od vzgledne hčerke Marijine, ko se je društvena zastava poslednjič nagnila v grob nad njeno belo krsto v zadnji pozdrav, zaihtela je srčno ganjena množica ljudstva.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Umrl je dne 27. t. m. 64 let star posestnik in veteran Martin Čirič, rojen v občini Ivajnševci, fara Sv. Peter pri Gornji Radgoni. N. v m. p.!

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Občni zbor bralnega društva „Edinost“ je razvil kaj lepo sliko društvenega delovanja. Zelo razveseljiva so bila razna poročila. Društvo je imelo v letu 1912 dohodkov K 496 vin. 20, stroškov K 395 vin. 37, torej skupnega prometa 891 K 57 vin. Udje, katerih je bilo 82, so si pridno izposojevali društvene knjige in časopise, katerih je imelo društvo 12 vrst v 53 iztisih. Društvena knjižnica je bogata; šteje blizu 1500 knjig razne vsebine, blizu 500 jih je leposlovnih, oziroma zabavnih. Izposodilo, oziroma prebralo, se je nad 2000 komadov od 50 udov, ki so si redno knjige izposojevali in je vsak prebral 15—20 knjig na leto. Ob nedeljah zjutraj in po večernicah je bila knjižnica kar oblegana. Društvo je tudi na zunaj nastopalo. Priredilo je več gledaliških predstav, ki so bile izborno obiskane. Društvo se je po pevskem zboru udeleževalo tudi raznih sosednih društvenih prireditev in so se sploh vršili medsebojni društveni obiski. Duša društvenega življenja pa sta bili seveda mladinski zvezi s svojimi shodi in sestanki, ki jih je bilo skupno 12. Mladeničev se je udeleževalo 30—50, dekliških shodov pa 80—100. O delovanju zveze sta poročala voditelj, oziroma voditeljica. Naj bi se to lepo društveno življenje v tem letu še lepše razvijalo, naj bi se zlasti mladina vestno in marljivo pripravljala, da bo njena in domovine bodočnost srečna in plodonosna!

m **Velka** pri Cmureku. Neki voznik iz Cmureka je pripeljal semkaj mestnega gospoda. Ker menda